

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri popoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašitve in poslanice se računijo po petih vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje drke po prostori. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikov je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v določeno uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

† Biskup Strossmayer.

V soboto popoldne ob 3.10 je izdihnil svojo dušo najplemenitejši slovenski duhovnik, največji Jugoslovan. Biskup Josip Juraj Strossmayer je umrl.

Ime tega velikega Hrvata, katerega srce je z jednako ljubeznijo objemalo vse Jugoslovane, je znano med nami povsodi tako, da vsi jednako čutimo prebridko, nenadomestljivo izgubo, katere nas je zadela s smrtjo njegovo. Čist, vzoren duhovnik, mož ljubečega slovanskega srca, ki je imel vedno odprte roke za vse narodne potrebe, ki je daroval vse v dobre namene, mož odkritega značaja in svobodnega poleta, najgorečjši prvoboritelj za povzdigo jugoslovanskega imena — ta mož je bil sedaj pokojni biskup Josip Juraj Strossmayer.

On je bil luč, ki je kazala Hrvatce in sploh Jugoslovane v njegovem svitu, in ta svet je bil svetu simpatičen. Kot politik je delal za jugoslovansko misel, kot pospeševatelj kulture je delal za spajanje vstoka in zapada, za slično zblizanje je delal na cerkvenem polju, kot kulturni odgojitelj je obračal svojo pažnjo na bujno italijansko renaissanco, kot cerkveni dostojanstvenik se je boril proti proglašenju dogme o papeževi nezmotljivosti, kot človek je bil finih manir, v vsem širokega pogleda in bistrega uma. Ali on mi samo govoril, marveč tudi delal in vstvarjal. Njegov praktični in sintetični duh je hotel, da napravi iz hrvatskega naroda nositelja luči, da mu da neko misijo med narodi. Vatikanski koncil, katedrala v Djakovem, politika njegova, galerija slik, akademija, vse to so udje jedne jedine misli, logične posledice jednega jedinega ideala in ta je bil: Hrvatska slovanska, kulturna in napredna, voditeljica slovanskega juga, posrednica vstoka in zapada, nositeljica nove sintetiške ideje, stvoriteljica novega tipa med vstokom in zapadom. In v tako svrhu je bil biskup Jugoslovan v politiki in v kulturi in v cerkvenem oziru, v to svrhu je bil proti temu, da stavlja Rim z dogmo papeževe nezmotljivosti zapreke zjedinenju dveh cerkva, v to svrhu je bil mecen, mož sveta in napredka.

Vse časopisje se bavi z biskupom Strossmayerjem, vse priznava njegov nenavadni um, njegovo požrtvovalnost, njegovo širno kulturno delo, vse občuduje veliko njegovo dušo. Nima pa pripetih kolajn na prsih, niso obtežene s priznanimi križi in odlikovanji, nič takega ni — Strossmayer v današnjih časih tudi sploh ne more imeti takih rečij, ker je delal za narod in kulturo v pravem pomenu besede. Take vrste velikanov se ne odlikuje na tisti običajni način, taki velikani si zaslužijo, ne praznih priznanj in odlikovanj, mar-

več nesmrtnost v narodovi duši, za katerega so delali. In tako nesmrtnost si je priboril biskup Strossmayer. Nesmrtnost si je priboril s svojim delom, tiste solze, ki rosijo sedaj ob njegovi krsti iz čutečih slovanskih src, pa so najlepše, najčastnejše svetinje za Strossmayerja, pred katerimi se izgubi vse grdogledanje in zavračanje plemenitega moža »od zgoraj.«...

Ni ga več — dasi bi Hrvatska potrebovala prav sedaj takega moža zlasti v verskem pogledu, sedaj, ko se pogrezajo vanjo grabežljivi jezuitski kremplji, ko seje prepir in sovraštvo ter narodno pogubo po Hrvatski razdorni duh rimskega klerikalizma, katerega reprezentantje so šli začetkom svojega peklenskega dela celo tako daleč, da so izvabili »furtim« podpis Strossmayerjev za svoje nečedno, nekrščansko delo. Tema se širi okoli, in ta tema se je povečala, ko je ugasnila luč v Djakovem. Upamo pa, da nastane zopet svetlo, upamo, da misel svobode in misel narodnosti in napredka premaga črne sinove črne teme...

Ni ga več! Če veljajo o kom besede našega pesnika: »Umrl je mož! Kje tak je še med nami?... Umrl je mož pravice in resnice«... tedaj veljajo pač v prvi vrsti v najlepšem pomenu o pokojnem Strossmayerju.

Slava mu!

Životopis.

Biskup Josip Juraj Strossmayer se je rodil v Osjeku v Slavoniji dne 4. februarja 1815. Strossmayerjeva rodbina poteka iz Goruže Avstrije. Početkom 18. stoletja je prišel v Osjek za stražmestra k tamošnji posadki Pavel Strossmayer, rodom iz Linca. Tu se je oženil z neko Hrvatico. Praunuk njegov je bil Ivan, oče biskupov. Ivan se je leta 1810. oženil z Ano Erdeljac, in iz tega zakona se je porodilo pet sinov, od katerih je trojica umrla še v otroški dobi. Rodbina Strossmayerjeva je bila vzlic svojemu nemškemu rodu povsem hrvatska, a znana je bila v Osjeku pod imenu Pavlovi.

V Osjeku je Josip Juraj zvršil ljudske in 6 razredov latinske šole. V djakovaškem semenišču je Strossmayer dovršil sedmi in osmi razred, a v jeseni leta 1833. je šel v peštansko centralno semenišče. Že 24. oktobra 1834. je dosegel čast doktorja modroslovja, star še ne 20 let. Leta 1837. je Strossmayer dovršil bogoslovne nauke ter se povrnil domov. Ker je bil premlad, ga je še le dne 12. februarja 1838. škof Kuković posvetil v duhovnika. Škof ga je poslal za kapelana v Petrovaradin. Meseca novembra pa ga je škof Kuković poslal na Dunaj v Avgustinej. Strossmayer je tam izvršil vse bogoslovne nauke ter je bil meseca junija 1841. promoviran doktorjem bogoslovja. Ko se je povrnil v Djakovo, ga je škof imenoval podravnateljem in

veroučiteljem. To službo je Strossmayer obavljal do l. 1844. L. 1847. je bil imenovan za ravnatelja duhovskega zavoda pri sv. Avguštinu na Dunaju. Radi izrednega govorniškega daru je bil Strossmayer kot dvorni kapelan zelo priljubljen. Ob enem je predaval na dunajskem vseučilišču cerkveno pravo. Leta 1849. se je djakovski škof Kuković odpovedal škofiji. Sam škof Kuković je pisal cesarju, naj imenuje njegovim naslednikom Strossmayerja in res je bil isti dne 18. novembra 1849. imenovan djakovskim škofom.

Za geslo si je novi škof postavil besede: »Vse za vero in domovino« in tega gesla se je držal do svoje smrti!

Dne 8. septembra 1850. je bil škof Strossmayer od papeževega imenja Viale-Prela posvečen na Dunaju za škofa, a dne 29. istega meseca je bil v Djakovu slovesno ustoličen. Leta 1860. je šel Strossmayer v Belgrad ter je bil na to imenovan vrhovnim pastirjem srbskih katolikov. Za njegove zasluge ga je cesar leta 1858. imenoval tajnim svetnikom. — Leta 1869./70. se je Strossmayer udeležil vaticanskega koncila.

Največa dela Strossmayerjeva so bila pa ustanovitev zagrebskega vseučilišča, jugoslovanske akademije, katerima je on postavil temelj, in gradnja djakovske stolne cerkve.

Leta 1890. je Strossmayer praznoval 50-letnico vojeva biskupovanja. Dne 4. februarja t. l. je vladika Strossmayer praznoval 90-letnico svojega življenja ali že dobra 2 meseca potem je po kratki boleznj zatisnil za večno svoje oči.

Bolezen in smrt.

Dne 31. marca zvečer so našli biskupa v njegovi sobi v nezavesti. To ni imelo daljnih posledic, in je v soboto po navadi šel na sprehod. V nedeljo je imel kakor navadno več gostov. Bil je prilično miren, toda nekateri prisotnih so opazili, da mu ni prav dobro. V torek poklicani zdravniki so konstatirali najprej neredno prebavljanje, ki se je pa v četrtek popravilo. Noč od četrta na petek je prebil v mrzlici in slabosti. V četrtek so poklicali iz Zagreba d.ra Wickerhauserja, ki je prišel v petek v Djakovo. Še pred njegovim prihodom je dr. Vršak podelil bolniku ob asistenci svečenstva sv. poslednje olje. Dr. Wickerhauser je dospevši v Djakovo konstatiral na biskupu veliko oslabiljenost srca, pljučnico, slabost vseh organov in eksudat. Ležal je v vročici in ni poznal nobenega. V noči od četrta na petek je neprestano prosil, naj ga prenesejo na divan, kar je storilo na navzoče utis, kakor da želi kakor stojik dočakati smrti. V noči od petka na soboto ni vso noč nič spal. Proti jutru se mu je popolnoma povrnila zavest in je vse navzoče spoznal. Prosil je, naj mu dajo razpelo, katero je neprestano poljubljal, ter šepetaje m.lil. Od časa do časa ga je mučil hropec. V soboto okolo poludne je brzojavno dospel papežev blagoslov, a po 3. uri popoldne je mirno izdihnil dušo v prisotnosti rodbine, ceremonijarja, tajnika, dvornega svečenstva in d.ra Labaša.

Oporoka.

V nedeljo so odprli oporoko biskupa Strossmayerja. Zapustil je tretjino svojega premoženja cerkvi, tretjino deškemu semenišču v Oseku, tretjino stolnemu kapitelju. Testamentarična izvrševalca dobila po 2000 K, za uboge v Oseku je določil 4000 K. Legate dobijo tudi sorodniki in posli.

Sodnijska komisija je po smrti biskupa napravila inventar. Gotovine je bilo 254.000 K, vrednostnih papirjev za 300.000 K.

Pogreb

se bo vršil v petek ob 9. uri dopoldne. K pogrebu pride vse polno deputacij iz hrvatskih dežel, kakor tudi iz Slovenije in od drugodi. V Ljubljani mislijo na poseben vlak k pogrebu.

Razno.

Tujcev je v Djakovem že toliko, da je meščanstvo v zadregi radi stanovanj. Gostje se morajo nastanjevati v sosednih vaseh. — Vsa hrvatska mesta so odeta v črno. Črne zastave naznaujajo žalost nad izgubo največjega hrvatskega sina. — Djakovska škofija šteje 216.270 vernikov, posestvo djakovske škofije meri 36.753 oralov, od teh je 28.789 gozda. — Vsi slov. parlamentarni klubi so izrazili svoje sožalje ter odpošljejo k pogrebu deputacije. — Strossmayerjev naslednik bo baje 32 let stari vseučilišni profesor dr. H. pl. Mihalovič, sorodnik bana Pejačevića. — Odbor meščanov v Zagrebu je sklenil, da se ves denar, namenjen za vence Strossmayerju, porabi za spomenik v Zagrebu.

V Pragi je imel občinski zastop izredno sejo, v kateri se je izreklo globoko sožalje na izgubi Strossmayerja. — V Ljubljani je imel občinski zastop sejo, ko je došla županu vest o smrti biskupovi. Z vznemirjenimi besedami je proslavljati Strossmayerja; na to je bila seja zaključena v znak žalovanja.

Truplo Strossmayerjevo so balzamirali. — Kipar Valdec je posnel masko biskupa, kar se mu je vrlo posrečilo.

13. septembra 1888.

V avgustu leta 1888. so slavili v Kijevu 900-letnico pokristjanjenja Rusije. Tem povodom je Strossmayer odposlal vseučilišču v Kijevu tako-le brzojavko: »Čast mi je, da se odkritim veseljem udeležujem Vašega današnjega slavlja. Dedščina sv. Vladimirja, sveta vera, je vstajenje in življenje, luč in slava za veliki ruski narod. Bog naj blagoslovi Rusijo in jej pomore, da v pravi veri, z božjo pomočjo in krščanskim junaštvom, vzlic drugim svojim nalogam izpolni tudi ono veliko svetovno misijo, ki jej je določena od Boga. Prosim, da izrazite ta čuvstva dragim bratom, ki jim čestitam prijateljsko in jih blagoslovjam po očetovsko. — Strossmayer«. — Ta brzojavka Strossmayerjeva je izzvala viharje ogorčenja v Slovanom sovražnem novinstvu, med Slovani pa viharne ovacije za Strossmayerja. Prišle so velike vojaške vaje, ki se jih je udeležil tudi cesar. Z drugimi biskupi je bil vsprejet v avdienci tudi Strossmayer dne 13. septembra 1888. Nagovorivši milostljivo

druge, se je obrnil vladar do Strossmayerja z besedami: »V veliko svoje presenečenje sem doznal o telegramu, ki ste ga vi, gospod biskup, odposlali povodom nekega nekatoškega slavlja. Začetkom nisem smatral to za mogoče, da bi kateri mojih podanikov mogel napraviti tako enunciacijo. V svoje globoko obžalovanje pa sem se moral pripraviti, da je bilo temu tako. Gospod biskup, menda niste vedeli, kakov korak ste napravili, naperjen proti državi in cerkvi.« Na to se je vladar obrnil proč od Strossmayerja. Ta poslednji pa je napravil nekoliko korakov, se priklonil in rekel: »Veličanstvo, moja vest je čista!«

Na Vatikanskem koncilu.

Vatikanski koncil je dal Strossmayerju svetovno slavo. Šlo je za proglašenje dogme o papeževi nezmotljivosti. Strossmayer, ki je imel vedno pred očmi združeno vzročje in zapadne cerkve ter napredek, je bil že od početka proti proglašenju take dogme. V cerkvi sta bili takrat dve struji: jedna liberalna, druga ultraklerikalna. Papež je zajamčil prostost govora na koncilu. Ali takoj se je pokazalo, da je cela akcija za dogmatiziranje inscenirana tako, da se sprejme. Strossmayer je govoril desetkrat o desetih vprašanih in to v taki latinščini, da se je reklo pozneje, da govorijo latinsko dovršeno le Lev XIII., Momen in Strossmayer. Biskup je gmel proti jezuitom, da ga je kardinal Capalti klical večkrat k redu. Strossmayer je trdil, da brani cerkev, ker proglašenje take dogme in vpliv jezuitov more ne le omrčiti svet proti cerkvi, ampak tudi odtujiti jo še bolj vzročni in protestantski. Neki biskup mu je zaklical med govorom, da je papež sveti oče, ali Strossmayer je rekel: Da, ali cerkev je naša sveta mati. Drugo pot je branil tezo, da morejo postati papeži tudi Neitalijani, ter zagovarjal Slovence. Dokazoval je, kako nevarno je protivljenje cerkve napredku znanosti, boril se je za ureditev in modernizovanje kanonskega zastarelega prava, katero je danes prava krparija; dokazoval je, kako je nedostojno proglašati kako dogmo brez sporazumljenja vseh biskupov. Stal je na tem stališču, da mora postati cerkev faktor v modernem življenju, ali ne faktor, ki odvrča, marveč faktor, ki privlačuje, ki štiti svobodo ter vzbuja ljubezen in slogu. Hotel je, naj bo v cerkvi več ustavnega duha, da naj bo cerkev del ljudskega življenja. Neopažen je odšel biskup Strossmayer iz Rima, ker zmagali so reakcionarci. Njegov nastop mu je pridobil svetovno slavo, z Gladstonom sta bila prijatelja. Döllinger je osnoval po tem koncilu starokatoliško cerkev, če bi bil Strossmayer le mignil, bi bil vstvaril slovansko cerkev, ker v Hrvaški je vladal takrat liberalen duh; vse duhovništvo je bilo na strani Strossmayerja, da se odcepi od Rima!

Učiteljsko vprašanje.

Odbor deželnega učiteljskega društva je poslal naučnemu ministerstvu tako-le vlogo:

Visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in uk!

Visoki deželni zbor poknežene grofovinske Goriške in Gradišanske ne obrača ljudskemu šolstvu one pozornosti, ki bi se smela od njega po vsi pravici pričakovati, ter ne stori nič za izboljšanje, posebno zaradi tega, ker zavlačuje ureditev pravnih učiteljskih razmer, kar je vzrok, da je naša dežela v duševnem razvitku zaostala daleč za drugimi.

Nasledki jako pomanjkljive ljudske izobrazbe so: ubožanje ljudstva, naraščajoče izseljevanje in razprostranje malarije in pelagre v nižavi.

Ne more se pričakovati, da se ljudska izobrazba dvigne, dokler se obstoječe žalostne razmere učiteljskega stanu korenito ne premene, zakaj dežela ostane v razvidnem času skoraj brez učiteljev, ker se učiteljskemu stanu posveti od leta do leta vedno manj mladeničev ter išče in dobi vsako leto mnogo učiteljev, ki niso navezani po družinskih razmerah na domačo grudo, službo v drugih kronovinah, v katerih se nahaja učiteljstvo v vsakem oziru na boljšem. Zato je že sedaj v deželi veliko pomanjkanje učiteljev. Nastavljajo duhovnike kot učitelje za silo, uravajo poldneven pouk in porabljuje druga sredstva, da ne zapirajo sistemizovanih in po zakonitih zahtevah obstoječih ljudskih šol. Zaradi pomanjkanja učiteljev se je moralo vključiti šolskemu zakonu, in vzgojevalnemu načelu dati vodstvo nekaterih deških šol v deželi ženskim osebam. Učiteljice so poučevale 13 in 14 letne učence nadaljevalnih tečajev, kar je zbuvalo nevoljo med ljudstvom.

Da bi se odpravilo tako zlo stanje, so se obrnile c. kr. šolske oblasti ponovno na visoki deželni zbor za od pomoč, in učitelji so pri njem prosili za ureditev svojih pravnih razmer.

Slednjič je prišlo l. 1902. v deželni zboru učiteljsko vprašanje na dnevni red. Gospodje poslanci so slikali z duhovitimi besedami in pripoznali z dolgimi govori žalostni položaj učiteljstva in izrazili namen, da ga hočejo izboljšati; obenem so pa za slučaj, če bi se to ne zgodilo, zvrčati vso krivdo na c. kr. vlado. Tozadevnega zakonskega načrta, ki ga je bil sprejel deželni zbor, zaradi raznih nedostatkost niso mogli predložiti najvišji potrditvi. Deželni zbor bi bil moral, če bi bil vnet za odpravo slabšega stanja šolstva, storiti to, kar so storili deželni zbori drugih kronovin: vzeti brez odlašanja v razpravo zakonski načrt v smislu po c. kr. vladi stavljenih opomenj ter ga premeniti in zopet predložiti v najvišjo potrditev. Ker se to ni zgodilo, je prišlo učiteljstvo do prepričanja, da so bili lepi govori v deželni zboru samo prazne fraze, govornena, da bi se obrnila učiteljska nevolja

proti c. kr. vladi in da bi se poslanci pokazali v ugodni luči; zaraditega je učiteljstvo zopet pričelo energično zahtevati, naj to pravno vprašanje rešijo.

Deželni zbor je po dveletnem prenehanju svojega delovanja sprejel, da bi ustregel splošnemu zahtevanju ljudstva in učiteljstva, v seji 10. novembra 1904. premenjen zakonski načrt s čudnim načinom pokritja.

Ker so od tega časa pretekli že štirje meseci, meni podpisani odbor, da ima pravico, nadejati se, da je zakonski načrt došel c. kr. ministerstvu v pregled in odobrenje ter si zato dovoljuje izraziti prošnjo, visoko isto naj blagovoli kolikor mogoče hitro predložiti zakonski načrt v najvišjo potrditev, če bi pa ta ne bil sposoben za potrditev, ga vrniti deželni zboru s priporočilom, naj se vzame nemudoma zopet v razpravo.

Cena najpotrebnejših učiteljskih potrebščin je zaradi velikih delavskih množic na novi železniški zvezi tako poskočila, da je materialni položaj deželnega učiteljstva obupen in da je treba v slučajih smrti v učiteljskih družinah klicati na pomoč tovariške miloščine.

Oziraje se na povedano in upoštevaje navedene razmere, prosim podpisani odbor visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in uk, naj blagovoli na katerikoli način potrebno ukreniti, da pride učiteljstvu nujno potrebna pomoč.

Odbor dež. učit. društva za Goriško in Gradišansko, 24. marca 1905.

DOPISI.

Iz Ajdovščine. — Dne 26. pr. m. je napravila Ajdovska ženska združnica Cirila-Metoda domačo zabavo z igro, deklamacijo, petjem i tombolo.

Naše vrle gospice so hotele pokazati, kaj zmore rodoljubje in dobra volja. Z veliko spretnostjo so igrale igro »V posredovalnici«, v kojoj nastopi 11 gospic. Vse brez izjeme so igrale prav lepo, nekatere prav mojstersko. Lep prizor to, toliko lepih i mladih gospic. Stritarjevo deklamacijo »Medeja« je deklamovala gospica Jožica Šaplova tako dovršeno, da se jej je moral sleherni poslušalec diviti. Gospica ima izvanreden talent in bi delala čast vsakemu mestnemu gledališču. Zapel nam je potem mešan zbor par ljudskih znanih pesmic, ker radi nedostajanja časa se ni moglo kaj novega naštudirati. Sledila je tombola, za kojoj je naše rodoljubno občinstvo podarilo mnogo lepih dobrot in razni gospodje lepe denarne prispevke.

Občinstvo je bilo zadovoljno, saj prispevalo je za našo družbo, kojoj bi moral sleherni rodoljub podpirati. Za izgled si vzemimo Italijane, kaj vse oni store za svojo »Legu«, posnemati bi jih morali pri vsaki priliki!

Gosp. odbornice so bile lahko zadovoljne z vspehom, saj prisostovali so zabavi ne le domačini tudi naši vrli sosedje Vipavci so zabavo počastili z obilo vdeležbo.

Hvala Vam, vrli rodoljubi, da dejanski pokazate, da vam je ležeče na tem, da uspeva naša družba. — Vrle odbornice so si zadovoljnosti mele roke, saj zabava je prinesla družbi lep gnoten dobiček, za kar jim bodi izrečeno naše priznanje!

Iz Solkana. — Oddelek orožnikov je nastanjen začasno v Solkanu, dokler zidajo železniški most čez Sočo. V bližini stražijo noč in dan.

Ta odredba je prišla prav ob enem tudi raznim domačim gostilničarjem, kateri so imeli doslej odprte svoje gostilne čez policijsko uro; zakaj in kako se jim je to puščalo, vemo predobro. — Ako je pa kak revniši gostilničar imel odprto svojo gostilno par minut nad pol uro, je bil pozvan takoj drugi dan v obč. pisarno, kjer se je moral zagovarjati ter večkrat tudi plačati globo.

Zdaj ko imamo orožnike, ni več časa delati izjem, gostilne morajo biti zaprte od prve do zadnje ob določeni uri.

Kak uzoren mir je bil po vasi preteklo nedeljo že ob 9. uri zvečer. Želeti bi bilo, da ta red ostane tudi po odhodu začasno nastavljenih orožnikov.

Domače i razne novice.

Gg. naročnik. — Vse one gg. naročnike, ki še niso plačali naročnine, opozarjamo, da smo že blizu polovice četrtega meseca t. l. Stare dolžnike opozarjamo znova na dolgove, katere treba poravnati v najkrajšem času.

I. darilo. — Umetno izdelana borilca, dar ženskega telovadnega društva v Ljubljani, zmagovalni venec in diploma, — ki ju je dobila tekmovalna vrsta »Goriškega Sokola« na II. vsesokolskem zletu v Ljubljani, je razstavljena v izložbi knjigarne A. Gabršček v Gosposki ulici.

Za spomenik pok. Iv. Nabergoju. — Tržaško pol. društvo »Edinost« je izdalo oklic, v katerem pozivlje na prispevanje v svrhu, da se postavi Iv. Nabergoju dostojen spomenik. Doneske sprejema omenjeno društvo.

Razpis častnih nagrad. — Na naš zadnji razpis častnih nagrad sta se odzvala le dva pisatelja in ena pisateljica. Ker pa ocenjevalci tudi to pot niso odobrili nobenega dopisnega spisa, razpisuje podpisano vodstvo tretjič dve častni nagradi po 100 in 60 K za dva najboljša mladinska spisa, obsegajoča najmanj 3 tiskovne pole. Spisa morata biti izvorna in primerna otroškemu duhu. Rokopisi naj se pošljejo predsedništvu »Zaveze« do 15. julija t. l. Pisatelji naj se ne podpisujejo na svoj rokopis, temveč naj priložijo svoja imena v zaprtem ovitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotičnega spisa. Spise bodo ocenjevali posebni ocenjevalci. Ocenjena spisa bodeta last »Zaveze« in izideta kot III. in IV. zvezek »Mladinske knjižice«. — Vodstvo Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev.

Za zastavo »Pevskega in bralnega društva« v Št. Andrežu se pridno nabirajo doneski. V nedeljo se je nabralo v gostilni K. Nanuta 6 K, katere so darovali g. Župan in njegova

(Dalje v prilogi.)

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.
(Dalje.)

IX.

Večer zaročne gostije.

Villefort se je vrnil, kakor smo že omenili, k svoji nevesti, in vstopivši v hišo milostive gospe de Saint-Meran, ne najde gostov več v obednici, kjer jih je zapustil, ampak v salonu pri kavi.

Renee ga je pričakovala z nestrpnostjo, ki se je polastila počasi cele družbe. Tudi je bil sprejet z vsestranskimi klici.

»Torej mož, ki režeš glave, opora države, rojalističen Brutus,« mu zakliče nekdo, »povej, kaj je bilo?«

»Torej ali nam preti nova strahovita v...?« vpraša drugi.

»Ali je ubežal korzijski volk iz svojega brloga?« vpraša tretji.

»Gospa markiza,« pravi Villefort, približavši se spoštljivo svoji bodoči tašči, »prosim vas moram oproščenja, da se oddaljim... Gospod marki, ali bi me hoteli počastiti in govoriti z menoj par besed na samem.«

»O, ali je zadeva v resnici tako važna?« vpraša markiza, opazivši potemnelo Villefortovo čelo.

»Tako važna, da se moram za nekaj dni posloviti. Torej,« nadaljuje, obrnivši se k Renee, »zdaj pač vidite, da je stvar resna.«

»Vi odpotujete?« reče Renee, nezmožna, prikriti vznemirjenje, katero je povzročila v nji ta nepričakovana novica.

»Da, da, gospica,« odvrne Villefort, »potrebno je.«

»In kam vendar odidete?« vpraša markiza.

»To je skrivnost justice, milostiva. Vendar, če ima kdo izmed gospode kako naročilo za Paris, imam prijatelja, ki odpotuje danes zvečer in oskrbi vse z veseljem.

Vsi se spogledajo.

»Govoriti hočete z menoj samim?« vpraša marki.

»Da, pojdiva v vaš kabinet, če vam je prav.«

Marki vzame Villeforta za roko in odide z njim.

»Torej,« vpraša marki, ko sta sama, »kaj se je zgodilo? Govorite.«

»Stvari, ki se mi zde zelo važne in zaradi katerih odpotujem takoj v Paris. Toda zdaj, marki, oprostite predrznost mojega vprašanja. Ali imate državne rente?«

»Vse moje premoženje, šest do sedemsto tisoč frankov, imam v njih.«

»Ali jih prodajte, marki, ali pa ste ruinirani.«

»Toda kako naj jih prodam tukaj?«

»Vi imate meničnega agenta, ali ni res?«

»Da.«

»Dajte mi zanj pismo, v katerem mu recite, naj takoj proda vse, ne da bi zamudil le minuto, ne da bi zamudil le sekundo; morda pridem itak že prepozno.«

»Vraga,« pravi marki, »torej ne izgubljava časa.«

In s temi besedami sede k mizi ter napiše svojemu meničnemu agentu pismo, v katerem mu naroči, naj takoj proda vse vrednostne papirje za kakoršnokoli ceno.

»Razuz tega pisma,« pravi Villefort, vtikaje je v žep, »potrebujem še neko pismo.«

»Za koga?«

»Za kralja.«

»Za kralja?«

»Da.«

»Toda težko se morem drzniti, pisati kar tako Njegovemu Veličanstvu.«

»Tudi vas ne prosim pisma samega, ampak samo, da pripravite grofa Salvieuxa do tega, da mi da pismo, s katerega pomočjo pridem k Njegovemu Veličanstvu brez vsakih okolnosti, s katerimi bi izgubil toliko dragocenega časa.«

»Toda ali nimate velikega pečatnika, ki ima pristop v Tuilerije ter vam more preskrbeti pristop h kralju podnevi in ponoči?«

»Da, toda zasluge, katero si priborim s poročilom, katero prinesem, bi ne delil rad z drugim. Ali razumete? Veliki pečatnik bi me vsekakor postavil ozadje in me oropal na ta način plačila za mojo pot. Poveč vam samo to, marki, da je moja kariera zagotovljena, samo če sem prvi, ki prinese kralju to poročilo, kajti s tem mu izkažem uslugo, katere ne sme pozabiti in je tudi ne pozabi.«

»V tem slučaju pojdite, moj ljubi, in se pripravite za pot; a jaz pokličem Salvieuxa in mu rečem, naj napiše pismo, s katerim pridete lahko do kralja.«

»Prav, ne izgubljava časa, kajti tekom četrte ure moram že sedeti v poštnem vozu.«

»Obstanite s svojim vozom pred vrati.«

»Gotovo, toda vi me opravčite pri gospej markizi, ali ni res, in pri gospici de Saint-Meran, da ju zapuščam tak dan, kar zelo obžalujem.«

»Najdete ju v mojem kabinetu in se lahko poslovite od njih.«

»Stokrat vam hvala za to! Skrbite za moje pismo.«



Slovenska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici

priporoča naslednje knjige in muzikalije:

Album „Kranjsko v slikah in opisih“, eleg. vezan 4 K.
 Aleksandrov: Pesmi in romance, broš. 3 K 50 h, eleg. vez. 5 K.
 Askerc A.: Zlatorog, planinska pravljica iz Trente, broš. 1 K 60 h, eleg. vez. 3 K.
 Cankar Ivan: Vinjete, broš. 3 K 60 h, eleg. v platno vez. 4 K 60 h.
 — Jakob Ruda, drama, broš. 1 K 20 h.
 — Za narodov blagor, komedija; broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K.
 — Knjiga za lahkomišne ljudi, broš. 2 K 50 h, eleg. v platno vez. 3 K 50 h.
 — Kralj na Betajnovi, drama; 2 K.
 — Erotika, II. izdaja; broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
 — Hiša Marije Pomočnice, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 50 h.
 — Gospa Judit, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
 Čeloh Anton: Momenti, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K.
 Jelovšek Vlad.: Simfonije, broš. 2 K.
 Jelovšek Ernestina: Spomini na Prešerna, broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.
 Dr. Ilošič Fr.: Prešeren in Slovanstvo, 70 h.
 Kaj hočemo? Poslanica slov. mladini, broš. 50 h.
 Kersnik Janko: Zbrani spisi.
 I. sešitek: Cyklamen, broš. 2 K 50 h.
 II. sešitek: Agitator, broš. 2 K 50 h.
 III. sešitek: Na Žerinjah, broš. 2 K 50 h.
 IV. sešitek: Lutrski ljudje, Testament, broš. 2 K 50 h.
 V. sešitek: Rošlin in Vrjanko, 2 K 50 h.
 VI. sešitek: Jara gospoda, Očetov greh, broš. 2 K 50 h.
 VII. in VIII. sešitek: Gospod Janez, Kmetске slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo, broš. 5 K.
 Kersnik Janko: Zbrani spisi. Vezana izdaja. V platno vez. po 6 K, v fini pol franc. vezbi po 7 K.
 I. zvezek: Cyklamen in Agitator.
 II. zvezek: Na Žerinjah, Lutrski ljudje in Testament.
 III. zvezek: Rošlin in Vrjanko, Jara gospoda in Očetov greh.
 IV. zvezek: Gospod Janez, Kmetске slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo.
 Kette Dragotin: Poezije, eleg. vez. 4 K 40 h. (Razprodano; nova izdaja se pripravlja.)
 Koelch Fran.: Pregovori, prilike in reki, 60 h.
 Dr. Krek Gojmir: Anton Askerc, Studie, broš. 1 K 60 h.
 Kveder Zofka: Iz naših krajev, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 4 K.
 Murnik Rado: Navihanci, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.
 Murnik Rado: Bucek v strahu, broš. 70 h.
 Prešernove poezije. Uredil A. Askerc, broš. 1 K 40 h. Elzevir izdaja 3 K.
 Dr. Sorli Ivo: Človek in pol, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.
 Trdnina Franc.: Bahovi huzarji in Iliri, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h.
 — Bajke in povesti I., broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
 Vasičeva M.: Dobra kuharica, v platno vezana 6 K, 6 K, po pošti 8 K 55 h.
 Vseučiliški zbornik, broš. 4 K.
 Zupančič Oton: Časa opojnosti, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K.
 Zupančič Oton: Čez plan, broš. 2 K, eleg. v usnje vez. 3 K.

Zoologijski atlant. Sestavil H. Leutemann. Slovenski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 255 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vez. 6 K.
 Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najnežnejšo mladino. Cena 24 h.
 Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broš. 40 h.
 Drobšč v podobah. Cena navadni izdaji 40 h.
 Drobšč v podobah. Leporelo-izdaja (slike so napete na močni lepenci s platnenimi hrbtji, in sicer na eni strani „Drobšč“, na drugi pa „Naše domače živali“). Cena 1 K 50 h.
 Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 20 h.
 Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in karton. izdaji 1 K 60 h.

Muzikalije:

Podoknica iz Teharskih plemičev za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
 Pesmi za visoki glas s spremljevanjem klavirja. Hoffmeister K., 1 K 50 h.
 Trije jahači, melodram za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
 Zvezdica, polka mazurka za klavir. Volarič H., op. 9. 90 h.
 Slovenske narodne pesmi. Pirnat Stanko, partitura 3 K 40 h. — Posamezni glasovi po 40 h.
 Tri Askercove balade, zložil Risto Savin. 2 K 40 h.
 Zimska idila. Balada za srednji glas. Risto Savin. 1 K.
 Pod oknom. Samospjev za bariton, dr. Gojmir Krek. 1 K 60 h.
 Pozdrav Gorenjski, valček za klavir. Parma Viktor. 2 K.
 Bela Ljubljana, valček za klavir. Parma Viktor. 2 K 40 h.
 Album slovenskih narodnih napevov za klavir. I. zvezek, Gerbič Fran., 3 K.
 Album slovenskih narodnih napevov za klavir. II. zvezek, Gerbič Fran., 3 K.
 Mošček. „Nodelfanska pantomima za klavir. Ipvacc. 5 K.
 Tri pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Lajovic Anton, 2 K 50 h.
 Legijonarji. Uglasbil V. Parma.
 I. Zapoji mi, pitčica, glasno. Pesem za sopran s klavirjem. 1 K 20 h.
 II. V petju oglasimo. Moščki zbor s klavirjem 1 K 80 h.
 III. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
 IV. Romanca. Za tenor „moškim zborom in klavirjem. 1 K 80 h.
 V. Pitčica. Za sopran s klavirjem 1 K 20 h.
 VI. Skoz vas. Koračnica. Za petje s klavirjem 1 K 20 h.
 Rokovnjači. Uglasbil V. Parma.
 I. Uvertura za klavir 2 K 50 h.
 II. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
 III. Zora vstaja. Za sopran 1 K.
 IV. Čvetički deklec prša bela. Sopran z mešanim zborom in klavirjem 2 K.
 Mladi vojaki. Koračnica za klavir. Uglasbil V. Parma 1 K 20 h.
 Ista za citre 1 K.
 Zdravice. Za samospjeve s klavirjem. Uglasbil V. Parma 3 K.
 Triglavске rože. Valček po slovenskih napevih za klavir. Uglasbil V. Parma 2 K 50 h.
 Slovenske cvetke. Potpourri po slovenskih napevih za klavir. Zložil V. Parma 3 K.

Za citre:

Venc slovenskih pesnij za citre. Mešček Jos. II. natis. 1 K 40 h.
 Slovanski citrar št. 1. Mešček Jos. Narodna koračnica, 80 h.
 Slovanski citrar št. 2. Koželjski Fr. S., Na vasi, fantaz., 90 h.
 Pouk v igranju na citrah. Koželjski Fr. S. I. zvezek 3 K, II. zvezek 3 K, III. zvezek 2 K 60 h.

Za mladino:

Pisanice. Pesmi za mladino. Zložil Oton Zupančič. Kartonirane 80 h.
 Medvedji lov. Čukova gostija. Povesti. Spisal Josip Brinar. Kartonirano 80 h.
 Na rakovo nogo. Povest. Spisal Ivo Trošt. Kartonirano 80 h.
 Roza Jelodverska. Povest. Spisal Krištof Schmidt, S 6 koloriranimi podobami, eleg. vez. 2 K.
 Nove pravljice iz tisoč in ena noč. S koloriranimi slikami Eleg. vez. 2 K.

Kaplan Šlamberger. — Dne 25. febr. letos, kakor smo poročali, je bil pred poroto v Celju kaplan Šlamberger radi npravstvenih zločinov obsojen na 18 mesecev ječe. Porotnikom je bilo stavljenih 15 vprašanj, odgovorili so z da na 3. Na pritožbo drž. pravdnštva je grška višja deželna sodnija zvišala Šlambergerju kazen na 3 leta težke ječe, s postom vsak mesec.

Dogodki v Macedoniji. — Notranja macedonska organizacija je razposlala konzulum Avstro-Ogrske, Rusije, Angleške in Francoske spomenico, v kateri se podrobno opisujejo razna zločinstva, ki jih mora pretrpeti bolgarsko prebivalstvo. Kot moralna provzročiteljja vseh takih grozoticstev dolži spomenica grškega konzula in grškega škofa v Monastiru. Končno grozi organizacija z represalijami, ako bi tak položaj še kaj časa trajal.

Učitelj in šolski otroci zgoreli. — V Zorohovi pri Moskvi je nastal v ljudski šoli ogenj, in sicer med podukom. Leseno poslopje je bilo hitro v plamenu. Učitelj in 14 otrok je zgorelo.

Gapon. — Ruski pop Gapon je izdal nov letak na delavstvo, kakor se poroča iz Lipskega. — Gapon poziva delavstvo k novim nasilnostim proti policiji, orožništvu in vojaštvu ter obljublja, da delavstvu preskrbi dovolj razstreljiva. Gapon kliče delavstvo, naj ruši vodovodne naprave, razsvetljava, telefonske in brzojavne naprave, železnice, palače ter vladna poslopja!

Svet italijanski vladi. — Na shodu železničarjev 5. t. m. so zagrozili milaški železničarji s stavko, ako ne bi vlada ugodila železničarjem. Z ozirom nato piše „Corriere della sera“: Italijanska vlada bi storila najbolj pametno, ako bi opustila svoja stremljenja na Balkanu in se ukrepila tako, da bi se z Avstrijo prijateljsko pogodila. Na ta način bi lahko milijone, ki jih izdaja italijanska vlada za vojne namene, prihranila in jih izdala za izboljšanje plač železničarjem, poštnim uradnikom, rudarjem itd.

Vodovodni rezervoar v Madridu se je porušil. — Dne 8. t. m. se je pripetila strašna katastrofa pri gradnji stavbe za filtriranje vodovoda v Madridu. Porušili so se zidovi, vsled česar je bilo podstih mnogo delavcev. Sodi se, da je prišlo ob življenje kakih 400 ljudi.

Prvi so prišli na pomoč orožniki, za njimi vojaki. Nadzorovat rešilna dela je prišel tudi kralj. Ranjeni delavci so ponovno zatrjevali, da se je dalo presoditi, da pride do kake katastrofe, ker so se zrušili že pred 14 dnevi 3 oboki. Krivda se pripisuje v glavnem podjetnikom in inženirjem. Bajje je bila konstrukcija obokov presleha. Minister za poljedelstvo je odredil preiskavo.

Kakor poročajo včeraj, je delalo pri stavbi vodovoda 435 delavcev, od teh je mrtvih 235, mnogo ranjenih.

Neznosno stanje v Bosni i Hercegovini. — Pišejo nam iz Sarajeva: Zastopniki velikih sil na berlinskem kongresu so imeli gotovo dobre namere, ko so dovolili okupacijo Bosne in Hercegovine po avstro-ogrski monarhiji, ker so se nadejali, da se bo na ta način izboljšal položaj naroda, ki je zgrabil za orožje, da strese s sebe neznosen turški jarem. Ali zgodilo se je nasprotno pričakanjem Evrope, ker je stari sistem avstrijske politike tekem 27 let okupacijske uprave narod v Bosni in Hercegovini tako potlačil, da mu ni nikoli hujše bilo, kakor mu je sedaj. Samovolja avstrijskih uradnikov in orožnikov je večja od samovolje turških uradnikov in orožnikov. Uradniki žalijo, zapirajo in globijo, a orožniki pretepajo vsakega, ki količkaj svobodno misli. Agrarno vprašanje ne samo da ni rešeno, nego je z njim še slabše kakor pod turškim gospodstvom — a ravno radi agrarnega vprašanja je Evropa dala Avstro-Ogrski mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine, ker ono je bilo glavni vzrok večnim nemirom. Avstro-Ogrska te svoje zadače, katera ji je bila naložena, ni izvršila, nego je sistematsko delala na tem, da srbski narod Bosne in Hercegovine osiromaši in uniči, da bi bilo mesta za nemške dosejence, katere okupacijska vlada podpira na ogromno škodo domačega prebivalstva. Narod vpira poglede v svojo zaščitnico, Evropo, od katere pričakuje, da ga izbavi iz neznosnega položaja, ki ga vodi k sigurni propasti. Splošna želja je, da Avstrija čem prej zapusti Bosno in Hercegovino in da se da tema dvema jugoslovanskima pokrajinama popolna avtonomija in pravica samodoložbe, da bi se moglo rešiti agrarno vprašanje in odločiti končna usoda Bosne in Hercegovine. Jugosl. Koresp.



Išče se

praktičnega kovača,

kateri se razume pri motorjih na benzino ter zna popravljati kamnoseško in kamnolomsko orodje.

Ponudbe na upravnštvo.

Nastane kratek molk, tekem katerega napiše Ludovik XVIII. s kar mogoče majhno pisavo na rob svojega Horaca opazko, na kar pravi z zadovoljnim obličjem moža, ki meni, da je imel veliko misel, pa je razložil samo misel drugega človeka:

„Nadaljujte, moj dragi, nadaljujte, poslušam vas.“

„Sire,“ pravi gospod Blacas, ki je upal, da izrabi Villefortovo poročilo v svojo korist, „povedati vam moram, da niso samo neosnovane govorice, ki me vznemirjajo; pravkar je došel zelo zvest podanik, ki zasluži vse moje zaupanje in mi je naročil, naj opazujem južne pokrajine, (vojvoda izgovori te poslednje besede z nekakim obotavljanjem) ter mi povedal, da preti kralju velika nevarnost. Zato sem prihitel k vam, sire.“

„Mala ducis avi domum,“ nadaljuje Ludovik XVIII. in zopet napiše opazko.

„Ali mi zapoveduje Vaše Veličanstvo, naj več ne omenjam tega predmeta?“

„Ne, moj ljubi vojvoda, ampak sezite z roko tu notri.“

„Kam?“

„Na levo.“

„Tukaj, sire?“

„Rekel sem vam na levo, in vi iščete na desni; tukaj menim; tukaj morate najti včerajšnje poročilo policijskega ministra... Toda čakajte, tukaj je gospod Dandré sam... ali ni res, imenovali ste gospoda Dandréja?“ pravi Ludovik XVIII. slugi, ki je prišel naznaniti policijskega ministra.

„Da, sire, gospoda barona Dandréja,“ odvrne ta.

„To je prav, baron,“ pravi Ludovik XVIII. z neopazljivim smehljajem; „vstopite, baron, in povedite vojvodi najnovejše, kar veste o gospodu Bonaparteju. Ne zamolčite nama ničesar o stvari, in če je položaj še tako resen. Povejte, če je otok Elba vulkan in ce bodemo videli, kako izbruhne iz njega plamenca... strašna vojska; bella, horrida bella?“

Gospod Dandré se nasloni graciozno na naslonjalo fotelja in pravi:

„Ali je izvolilo Vaše Veličanstvo prečitati moje včerajšnje poročilo?“

„Toda povedite vojvodi, ki ne more najti poročila, sami, kaj je njega vsebina; razjasnite mu natančno, kaj počne uzurpator na svojem otoku.“

„Gospod,“ pravi baron vojvodi, „vsi zvesti sluge Njegovega Veličanstva se morajo veseliti zadnjih poročil, ki so nam došla z otoka Elbe. Bonaparte...“

Gospod Dandré se ozre v Ludovika XVIII., ki se je ves zatopil v svoje opazke in uiti ne dvigne glave.

„Bonaparte,“ nadaljuje baron, „se strašno dolgočasi. Cele dneve prebije s tem, da opazuje svoje rudarje.“

„In se praska, da si prežene čas.“

„Praska se?“ vpraša vojvoda. „Kaj hoče reči, Vaše Veličanstvo?“

„Ej da, moj ljubi vojvoda; ali pozabljate, da ima ta veliki mož, ta heros, ta polbog kožno bolezen prurigo, ki ga razjeda?“

„Še več, gospod vojvoda,“ nadaljuje policijski minister, „skoro sveti smo si, da uzurpator v kratkem času zblazni.“

„Zblazni?“

„Da, zblazni. Njegova glava postaja vsak dan slabejša. Zdaj joka vroče solze, zdaj se smeji, kar mu dopušča grlo; včasih prebije cele ure na obali in se zabava s tem, da meče kamenje v vodo, in če odskoči kamen pet-ali šestkrat od vodne gladine, je videti prav tako zadovoljen, kakor da je dobil drugi Marengo ali drugi Austerlitz. Priznati morate, da so to znamenja blaznosti.“

„Ali pa modrosti, gospod baron, ali pa modrosti,“ pravi Ludovik XVIII. smehljaje. „Veliki vojskovodje starega veka so se tudi zabavali s tem, da so metali kamenje v vodo. Tako pripoveduje Plutarh v življenjepisju Scipijona Afričana.“

Vidé to brezskrbnost, se gospod de Blacas zamisli. Villefort, ki mu ni hotel povedati vsega, da bi ne žel kdo drugi

zasluge, da je obvestil kralja o njegovi skrivnosti, mu je vendar povedal dovolj, da mu je vzbudil resne skrbi.

„Naprej, naprej, Dandré,“ pravi Ludovik XVIII., „Blacas se ni preprčan; preidite k uzurpatorjevi spreobrnitvi.“

Policijski minister se pokloni.

„K uzurpatorjevi spreobrnitvi!“ zamrmra vojvoda ter se ozre v kralja in Dandréja. „Ali se je uzurpator spreobrnil?“

„Popolnoma, moj ljubi vojvoda.“

„Pojasnite mi to, baron.“

„To je bilo tako, gospoda vojvoda,“ pravi minister z največjo resnostjo sveta; „zadnjič je pregledoval Napoleon vrste svojih vojakov, in pri tej priliki sta mu izrazila dva željo, da bi se vrnila rada na Francosko; odpustil ju je in ju opominjal, naj zvesto služita svojemu dobremu kralju; to so bile njegove lastne besede, gospod vojvoda, to vem gotovo.“

„Torej kaj menite, Blacas?“ pravi kralj triumfujoče.

„Jaz menim, sire, da se moti gospod policijski minister ali pa jaz. Toda ker je nemogoče, da bi se motil gospod policijski minister, ki ima skrbeti za blagor in čast Vašega Veličanstva, se skoro gotovo motim jaz. Vendar bi na mestu Vašega Veličanstva govoril z možem, ki sem vam ga omenil. Celo nujno prosim, da mu izkaže Vaše Veličanstvo to čast.“

„Rad, vojvoda; na vaše priporočilo ga sprejemem, če želite; toda sprejemem ga z orožjem v roki. Gospod minister, ali imate še kako novejše poročilo kakor to, kajti to je že od 20. februarja, in danes imamo 3. marca.“

„Ne, sire, toda pričakujem ga vsako uro. Izza ranega jutra nisem bil doma, in morda je med tem...“

„Pojdite na prefekturo, in če je katero tam, mi je prinesite. Če ni nobenega,“ nadaljuje Ludovik XVIII. smehljaje, „tudi prav; v tem slučaju mi jedno naredite. Ali se ne godi vedno tako?“

(Dalje pride.)



Konfekcijska trgovina

J. Medved

Gorica Corso Gius. Verdi 38.

naznanja, da je dospelo

pomladansko blago

● ● ● v velikanski izbiri. ● ● ●

Trgovina je letos popolnoma v toliko, da je v zalogi tudi velika izbira

čevljev in klobukov.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno pestrežbo po jako zmernih cenah.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filižalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za velike noč priporoča goriske pince, potice itd.

Gorica ♦ Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in tuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

A. vd. Berini - Gorica

Solska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Galicije, Molfette, Sari iz Nice

s prodajo na drobno in debelo. Prodaja na drobno: K - 64, -72, -80, -88, -96, 1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnice prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga miha iz svež.

Cene zmerne.

Išče se

učenca

za knjigarno in trgovino z muzikalijami in umetninami.

Ponudbe na:

Goriška Tiskarna A. Gabršček.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franco. Nadaljne posebnosti: slanine, ogrski salami itd se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrde

J. ZORNIK - Gorica

sedaj Gosposka ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke, perila in ovratnice za gospode, solnčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

Zaloga vseh potrebščin za p. šivilje in krojače.

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 26.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

tovarne G. Auorjevih dedičev v Ljubljani in plzenjskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešdanske pivovarne«.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debelo od 100 kg naprej.

Ceno zmerne. Postrežba poštna in točna.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem »Trgovskem Domu.«

Hranilne vloge obrestuje po 4%, večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 30. junija 1904:

Deleži: a) podpisani K 1.174.800—
b) vplačani 376.103—
Dana posojila 1.930.929—
Vloge 1.828.591—

Zavod cerkvenih umetnin »Madonna«

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko,

se priporoča častiti duhovščini za izgotavljanje sv. razpel, sv. kipov, jaslic, križevih potov, altarjev, prižnic itd. ter jamči za točno in pravilno izvršitev.

Spričevala o fino izvršenih delih so na razpolago.

Premije: Inomost, Dunaj, Bozen, Pariz.

Zahtevajte cenik!

Prosiva zahtevati listkell

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nosilje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno niskih cenah

Pozor! Eno krono nagrade!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec v Gorici pred nadškofijsko št. 11.

Edina zaloga stavbnih nosiljev v Gorici.

Pocinkena žica

za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

Izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najnove ameriške blaginje, da je kupil pri naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listkell

Pozor! Eno krono nagrade!



Razglas.

Ker pade letošnji semen Sv. Jurija dne 23. t. m. na Velikonočno nedeljo, naznanja podpisano županstvo, da bode ta semenj v Tolminu naslednji dan t. j. na Velikonočni ponedeljek dne 24. t. m.

Županstvo v Tolminu,

dne 4. aprila 1905.



Za pomladno in poletno dobo bogata izbira

klobukov za dame

po zmernih cenah.

Matilda Dan

v Raštelju št. 3, II. nadstropje.

